

آموزش و پادگیری اثربخشی

در تربیت بدنی

هاروی گروت و گرت لانگ

مترجمان

دکتر رضا رهاوی عزآبادی دکتر پروانه شمسی پور دهکردی

(اعضای هیئت علمی دانشگاه الزهراء(س))

مرضیه انتظاری

(دانشجوی دکتری رفتار حرکتی دانشگاه خوارزمی)

دانشگاه الزهرا آموزش و پادکیری اثربخش در تربیت بدنی

تألیف: هاروی گروت و گرت لانگ

مترجمان: دکتر رضا رهایی عزآبادی - دکتر پروانه شمسی پور دهکردی
(عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا (س))

مرضیه انتظاری (دانشجوی دکتری رفتار حرکتی دانشگاه خوارزمی)

ناشر: دانشگاه الزهرا (س)

طراح جلد: احسان پارسا

طراح صفحات: مؤسسه فنی چکاد

کارگاه چاپ و صحافی: هنگام

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۱۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۱۴-۵۲-۳

مراکن پخش:

ونک، دانشگاه الزهرا (س) / تلفن: ۸۸۰۴۸۹۳۳-۸۵۶۹۲۷۶۹

میدان اقلاب، پاساز ایران، طبقه اول، پلاک ۶۱، نشر دانا

تلفن: ۰۹۱۲۱۶۲۶۲۷۷-۶۶۵۷۴۷۸۱

ویگاه فروش اینترنتی: <http://research.alzahra.ac.ir>

سرشناسه: گروت، هاروی، Grout, Harvey
عنوان و نام پدیدآور: آموزش و پادکیری اثربخش در تربیت بدنی / هاروی گروت، گرت لانگ؛ مترجمان رزا رهایی عزآبادی، پروانه شمسی پور دهکردی، مرضیه انتظاری.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه الزهرا (س)، انتشارات، ۱۳۹۹ مشخصات ظاهری: ۲۹۱ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۱۴-۵۲-۳ وضعیت فبرستنوبی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Improving teaching and learning in physical education
یادداشت: کتاب حاضر با عنوان "بیبود روش های تدریس و پادکیری در تربیت بدنی" مترجم ماهرخ دهقانی؛ ویراستار علمی آمنه پوررجم قورقچی توسط طین داش نیز فیبا دریافت کرده است.

عنوان دیگر: بیبود روش های تدریس و پادکیری در تربیت بدنی

موضوع: تربیت بدنی -- راهنمای آموزشی

موضوع: Physical education and training -- Study and teaching -- Great Britain

موضوع: مربیان تربیت بدنی -- انگلستان

موضوع: تربیت بدنی -- راهنمای آموزشی

موضوع: مربیان تربیت بدنی

موضوع: تربیت بدنی -- اکلیستان

موضوع: مربیان تربیت بدنی -- آنگلستان

موضوع: برنامه ریزی درسی

موضوع: تربیت بدنی -- اکلیستان

موضوع: Lesson planning

شناسه افزوده: لانگ، گرت، ۱۹۷۴ - م

شناسه افزوده: شمسی پور دهکردی، پروانه، ۱۳۶۲ - مترجم

شناسه افزوده: دانشگاه الزهرا (س)، انتشارات

رده‌بندی کنگره: G7365/5

رده‌بندی کتابشناسی ملی: ۶۱۳۷۱۴۱

شناخته شده: شمسی پور دهکردی، پروانه، ۱۳۷۲ - مترجم

شناخته شده: دانشگاه الزهرا (س)، انتشارات

شناخته شده: Alzahra University press

شناخته شده: دانشگاه الزهرا (س)، انتشارات

نامهای مورد استفاده از شرکت‌ها، محصولات، افراد، شخصیت‌ها و یا داده‌ها که در این کتاب مورد استفاده قرار گرفته است (در مطالعات موردنی یا در نمونه‌ها)، مربوط به هیچ فرد، شرکت، محصول یا رویداد واقعی خاصی نیست و همگی ساختگی است.

فهرست مطالب

۷	تشکر و قدردانی
۱۱	پیش‌گفتار
۱۳	مقدمه
۱۷	فصل اول: برنامه‌ریزی فعالیت‌های آموزشی برای افزایش یادگیری دانش‌آموزان
۴۷	فصل دوم: ارزیابی و تفکر در درس تربیت‌بدنی
۷۹	فصل سوم: سازمان‌دهی درس و مدیریت رفتار برای یادگیری
۱۱۳	فصل چهارم: حفظ یک محیط سالم برای آموزش و یادگیری
۱۴۱	فصل پنجم: ورود به دروس تربیت‌بدنی از طریق رویکرد متفاوت آموزشی و رفع موانع یادگیری
۱۷۱	فصل ششم: آموزش جنبه‌های مختلف برنامه درسی تربیت‌بدنی
۱۹۳	فصل هفتم: فناوری اطلاعات و ارتباطات در تربیت‌بدنی
۲۳۷	فصل هشتم: آموزش تئوری تربیت‌بدنی
۲۷۵	فصل نهم: بحث
۲۸۱	منابع
۲۸۹	نمایه

مشکر و قدردانی

از افراد زیر به دلیل اینکه زمان و تخصص خود را برای بهبود محتوای این کتاب به کار گرفته‌اند، تشکر می‌شود.

برای کمک در ارائه نمونه سؤالات مصاحبه:

استیودیین^۱: دستیار مدیر و مدیر ورزشی / بهداشت و درمان / مدرسه پیشرفته (برای آموزش افراد استثنایی) در کالج محلی واقع در جنوب دارتمور^۲

جیسون تریوارتن^۳: معاون ارشد و مدیر ورزشی در انجمن پیپنتون و دانشکده ورزش

دیو والترز^۴: دستیار مدیر در کالج محلی کلیست وال

در برنامه‌ریزی دروس خاص:

- دارن لیور^۵: انجمن بین‌المللی فوتبال خیابانی

- دونا راموس^۶: معلم مهارت‌های پیشرفته در حرکات موزون

در تنظیم و ترتیب‌دادن به مجریان ورزشی برای پاسخ به سؤالات:

لوئیس کلتون^۷: قهرمان ورزشی

-
1. Steve Dinnie
  2. Dartmoor
  3. Jason Trevarthen
  4. Dave Walters
  5. Darren Laver
  6. Donna Ramus
  7. Louise Calton

تقدیم به

مدرسہ
پاکستانی عزیزم

پیش‌کفتار

کتاب حاضر به عنوان یک منبع درسی، مبانی بهینه‌سازی آموزش در تربیت‌بدنی را برای معلمان کارآموز، دانشجویانی که به این حرفه فوق‌العاده روی آورده‌اند و همچنین افرادی که در زمینه‌های وابسته به تربیت بدنی فعالیت دارند ارائه می‌کند. تا با ایجاد نگرشی متفاوت در مورد فلسفه آموزش و فن تعلیم، گامی موثر در جهت ارتقای آموزش و یادگیری دروس تربیت بدنی و همچنین پیشرفت حرفه‌ای افراد بردارد.

در ترجمه حاضر سعی شد ضمن رعایت امانتداری به متن، سبگ نگارش و اصطلاحات استفاده شده یک‌دست باشد تا ترجمه این کتاب مورد توجه استادان، معلمان، دانشجویان رشته‌های علوم ورزشی و سایر حوزه‌های مرتبط قرار گیرد. لذا از استادان، معلمان، صاحب‌نظران و دانشجویان عزیز تقاضا می‌شود هرگونه پیشنهاد ارزشمند خود را به مولفان از طریق آدرس الکترونیکی P.Shamsipour@Alzahra.ac.ir یا [Email: R.Rahavi@Alzahra.ac.ir](mailto:R.Rahavi@Alzahra.ac.ir) ارسال کنند.

در پایان از انتشارات دانشگاه الزهراء و همکاران این حوزه که شرایطی را برای چاپ کتاب فراهم کردند تشکر و قدردانی می‌کنیم.

مترجمان

مقدمه

کتاب حاضر به معلمان کارآموز تربیتبدنی و دروسی که آنها آموزش می‌دهند مربوط می‌شود. هرچند برنامه درسی مدرسه فراتر از صرف «درس» قابل گسترش و بسطدادن است (به عنوان مثال، فراتر از ساعات یادگیری و جریان عادی مدرسه) اما مسلماً خود درس نیز بخش عمده‌ای از زمان، تلاش، تمرکز و توجه معلم کارآموز را می‌طلبد.

هدف کتاب آموزش و یادگیری اثربخش در تربیتبدنی برای کمک به شما به عنوان یک معلم کارآموز تربیتبدنی جهت برنامه‌ریزی، آموزش و ارزیابی مؤثر دروس تربیتبدنی است. همچنین این اثر از ابتدا نگرشی متفاوت درمورد فلسفه آموزش و فن تعلیم، ارائه می‌دهد. در خصوص دانش‌آموزان نیز به شما کمک می‌کند تا آن‌ها را به شاگردانی موفق، افرادی دارای اعتماد به نفس و شهروندانی مسئول تبدیل کنید. درنهایت، این کتاب به شما کمک می‌کند تا همان معلمی باشید که همیشه آرزو داشتید، به‌زودی به آموزش حرفه‌ای دست خواهید یافت و می‌توان گفت حرکت شما از هم‌اکنون برای رسیدن به شرایط معلم دارای صلاحیت^۱ آغاز شده و اطمینان حاصل کرده‌اید که به یک حرفه فوق العاده بالارزش پیوسته‌اید و در این راه نیز سخت تلاش می‌کنید.

اکنون زمان مناسبی برای معلم تربیتبدنی شدن است؛ محتوای این اثر نقش مهمی در کمک به جوانان برای دستیابی موفق به اهداف برنامه درسی ملی دارد علاوه‌بر این، تربیت بدنسی، راهبرد ورزشی و خطمنشی جوانان خواستار تأثیرگذاری بر کیفیت بالای تربیتبدنی و ورزش مدرسه است، بحث بر سر جایگاه مهم تربیتبدنی در برنامه درسی ادامه دارد و به عنوان مقوله‌ای مطرح می‌شود که به منظور مشارکت سازنده در پیشرفت شخصیتی، اجتماعی، عاطفی، شناختی و همچنین رشد جسمانی دانش‌آموزان در نظر گرفته شده است.

تغییرات در برنامه درسی ملی، دست کم فرصتی را برای معلمان تربیت بدنی فراهم می‌آورد تا بیندیشند و درمورد کار خود، چگونگی انجام آن و دلیلشان از فعالیت‌های حرفه‌ای سؤال کنند. این حقیقت در دروسی که ما آن‌ها را تدریس می‌کنیم، بیشتر محسوس خواهد بود. بهنوبهٔ خود، تحقیق (آرمور و یلینگ^۱، ۲۰۰۳) به معلمان پیشنهاد کرده‌اند به‌دلیل پیشرفت حرفه‌ای مداوم و پایدار در تربیت بدنی باشند تا بتوانند در زمینه‌های زیر تأثیرگذار باشند:

- نقش تربیت بدنی
- برنامه درسی ملی
- زندگی و زمینه‌های کاری معلمان
- قابلیت اجرا
- تشویق شیوه‌های آموزش فعلی
- تسهیل تبادل تجربه‌ها و ایده‌ها

(برگرفته از آرمور و یلینگ، ۲۰۰۳: ۱)

چنانچه ملاحظه شد، این کتاب و ویژگی‌هایش، اهداف فوق را اتخاذ کرده‌اند و بی تردید در ادامه روند پیشرفت حرفه‌ای، به شما کمک خواهد کرد.

درباره ویژگی‌های این کتاب

طرح درس

طرح درسی که به‌دلیل هر فصل آمده، به منظور برجسته‌سازی اصولی است که در هر فصل مورد بحث قرار می‌گیرد. این طرح درس‌ها به صورت «نمونه‌ای از طرح درس» در نظر گرفته نشده‌اند، بنابر این اگر برخی از ایده‌های آن‌ها را دوست دارید و مایل به قراردادن آن ایده‌ها در تمرینات مهم خود هستید، باید در نظر داشته باشید که مطالب موجود در طرح درس‌ها به‌طور خاص، برای شما یا دانش‌آموختان نشده‌اند؛ بنابراین توصیهٔ ما به شما مطالعه آن‌ها برای شناسایی پیام‌های کلیدی از فصل و استفاده از آن‌ها برای برنامه‌ریزی درسی است.

داستان‌های معلم

حتی بهترین معلمان دوران مدرسهٔ شما نیز مرتكب اشتباهاتی نظیر خطاهای شما شده‌اند یا می‌شوند. شما نیز بهنوبهٔ خود، موقفیت‌هایی را تجربه خواهید کرد که آن‌ها از آن لذت می‌برند. ویژگی داستان معلم، این است که موضوع مورد بحث را در فصل با یک داستان واقعی معرفی می‌کند.

تأمل در متن

این چارچوب، زمان لازم را برای وقفه خواننده به منظور تفکر فراهم می‌کند و محتوای فصول را به باورها و تجربیات شما ربط می‌دهد. درواقع این تکالیف، شما را ملزم می‌کنند درمورد تمرین هایتان و به طرح سؤال و ارزیابی بپردازید. برای بسیاری از این چارچوب‌ها، جواب درستی وجود ندارد، اما در عوض فرصت‌هایی را پیش‌روی شما قرار می‌دهد تا درمورد چگونگی انجام کار قضاؤت و برای انجام آن در آینده برنامه‌ریزی کنید.

معیارهای معلم دارای صلاحیت

معیارهای معلم دارای صلاحیت جدید، مرتبط با رئوس مطالب هر فصل است. به‌حال، چنین نیست که هر فصل فقط به این معیارها به عنوان اصولی برتر در تمامی فصل محدود شود، اما این معیارها، تمرکز بر فصول خاص را برجسته می‌کند.

یادداشت‌هایی از مشاهدات درسی

در این مقوله دیدگاه‌های مکتوب مربیان و معلمان آموزش عالی، می‌تواند برخی از مشکلات موجود و نیز موفقیت‌هایی را در ارتباط با دروس معلمان کارآموز تربیت‌بدنی وجود دارد برجسته کند. شما در مواجهه با این تجارب، تنها نیستید و کسب شناخت از تجارب دیگر معلمان کارآموز تربیت‌بدنی برایتان مفید خواهد بود.

نمونه سؤالات مصاحبه و گسترش فلسفه فردی از آموزش

شما بهزودی برای استخدام در اولین شغلتان، مصاحبه‌ای خواهید داشت که در آن، سؤال ساده‌ای از شما پرسیده خواهد شد، برای مثال، «چرا شما یک معلم تربیت‌بدنی خوب خواهید شد؟» و ممکن است شما ناگهان، آشفته شوید. این نمونه سؤالات، هم فرصتی برای تمرین مصاحبه است و هم مهم‌تر از آن، باعث می‌شود زمانی را برای در نظر گرفتن نگرش خودتان نسبت به آموزش تربیت‌بدنی صرف کنید. با پاسخ‌دادن به این سؤالات، برای مصاحبه آمادگی بهتری خواهید داشت؛ چون شما برای پاسخ‌گویی پرسش و بیان شفاهی چیزی که به آن اعتقاد دارید، وقت صرف کرده‌اید.

چه چیزی باعث می‌شود که معلم تربیت‌بدنی خوبی باشید؟

درک آن چه دانش‌آموزان شما از یک معلم تربیت‌بدنی خوب در ذهن دارند، فاکتوری قوی است. در اینجا ما از نخبگان ورزشی در مورد این که "یک معلم تربیت‌بدنی خوب باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟"، سوال کرده ایم. از این که پاسخ این سؤال را از دانش‌آموزان خود بطلبید، ترسی نداشته باشید.

چگونگی استفاده از کتاب

این کتاب برای حمایت از شما و تکمیل راهنمایی‌هایی که از مؤسسه آموزش عالی خودتان و نیز مدارس محل خدمت دریافت خواهید کرد، طراحی شده است. همچنین، برای استفاده شما در جهت آگاهی یافتن از آموزش و نیز برای پیداکردن جواب‌های سؤالات خاصی که در زمان برنامه‌ریزی و ارزیابی دروس تربیت‌بدنی ممکن است در ذهنتان ایجاد شود، در نظر گرفته شده است.

بهترین راه برای خواندن این کتاب، همان راه سنتی است که از خواندن جلد کتاب شروع شده و در پایان آخرین برگ، به اتمام می‌رسد. تصمیم‌گیری درمورد چگونگی تفکیک فصل‌ها به‌طوری که بدون شک، اصول و پیام‌های آن ساختار خود را به‌طور نظاممند حفظ کنند، بسیار دشوار بود. هشت فصل کتاب تنها هشت جنبه‌ای نیستند که برای تبدیل شدن به یک معلم تربیت‌بدنی با صلاحیت، به درک آن نیاز دارید. درواقع، آن‌ها حتی جزو مهم‌ترین‌ها هم نیستند. صفات حرفه‌ای و شخصی شما بیشترین سهم را در معلم قوی یا ضعیف‌بودن دارد و در این زمینه، کتاب‌های کاملی وجود دارند که درباره این موضوع بحث می‌کنند. در عین حال، با توجه به اینکه همه شما قصد دارید چگونگی آموزش دروس تربیت‌بدنی را بهبود ببخشید، محتويات فصول زیر برای کمک به شما در این زمینه طراحی شده است.

مطالعه این کتاب می‌تواند به شما در حرکت سازنده به منظور دستیابی به ویژگی‌های یک مربي با صلاحیت کمک کند. امیدواریم حداقل یک چیز (و احتمالاً بیش از یکی) در این کتاب پیدا کنید تا باعث شود درمورد آنچه می‌بینید و انجام می‌دهید از خودتان بپرسید و کارهای جدیدی را امتحان کنید، موفقیت‌هایتان (یا شکست‌هایتان) را بازنگری و سعی کنید به تقویت آن‌ها بپردازید.